

III

(Iné akty)

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY PRIESTOR

ROZHODNUTIE DOZORNÉHO ÚRADU EZVO

č. 178/13/COL

z 30. apríla 2013,

ktorým sa vyníma prieskum ložísk ropy a plynu a ich ťažba na nórskom kontinentálnom šelfe z pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Nórsko)

DOZORNÝ ÚRAD EURÓPSKEHO ZDRUŽENIA VOLNÉHO OBCHODU (EZVO) (ĎALEJ LEN „ÚRAD“)

SO ZRETELOM na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „Dohoda o EHP“),

SO ZRETELOM na akt uvedený v bode 4 prílohy XVI k Dohode o EHP, ktorým sa stanovujú postupy zadávania verejných zákaziek v sektore verejnoprošpešných služieb (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb) (ďalej len „smernica 2004/17/ES“), a najmä na jeho článok 30 ods. 1, 4 a 6,

SO ZRETELOM na Dohodu medzi štátmi EZVO o zriadení dozorného úradu a súdu (ďalej len „dohoda o dozore a súde“), najmä na jej články 1 a 3 protokolu č. 1,

SO ZRETELOM na rozhodnutie úradu z 19. apríla 2012, ktorým sa členovia zodpovední za verejné obstarávanie splnomocňujú prijímať určité rozhodnutia v oblasti verejného obstarávania (rozhodnutie č. 136/12/COL),

PO konzultácii s Výborom pre verejné obstarávanie EZVO,

keďže:

I. SKUTOČNOSTI

1 POSTUP

(1) Listom z 5. novembra 2012⁽¹⁾ a po diskusiách pred oznámením bola úradu doručená žiadosť nórskej vlády

⁽¹⁾ List bol úradu doručený 6. novembra 2012 (dokument č. 652027).

o prijatie rozhodnutia stanovujúceho uplatniteľnosť článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES na ropné činnosti na nórskom kontinentálnom šelfe. V liste z 25. januára 2013 úrad požiadal nórsku vládu o predloženie dodatočných informácií.⁽²⁾ Nórska vláda predložila úradu svoju odpoveď v liste z 15. februára 2013.⁽³⁾ V rámci telefonetickej konferencie sa 4. marca 2013 uskutočnila diskusia o oznámení a odpovedi nórskej vlády.⁽⁴⁾ Úrad sa listami z 22. marca 2013 obrátil na Výbor pre verejné obstarávanie EZVO a požiadal ho o predloženie písomného stanoviska.⁽⁵⁾ Výbor pre verejné obstarávanie EZVO po spočítaní hlasov svojich členov vydal 16. apríla 2013 kladné stanovisko k návrhu rozhodnutia úradu.⁽⁶⁾

(2) Žiadosť nórskej vlády sa týka prieskumu ložísk ropy a zemného plynu a ich ťažby na nórskom kontinentálnom šelfe vrátane prípravy na ťažbu (t. j. vybudovania vhodnej infraštruktúry na budúcu ťažbu, ako sú ťažobné plošiny, potrubia, terminály atď.). Nórska vláda uviedla vo svojej žiadosti tri činnosti:

a) prieskum ložísk ropy a zemného plynu;

b) ťažba ropy, a

c) ťažba zemného plynu.

⁽²⁾ Dokument č. 657306.

⁽³⁾ List bol úradu doručený 19. februára 2013 (dokument č. 663304).

⁽⁴⁾ Dokument č. 665288.

⁽⁵⁾ Dokument č. 666730, dokument č. 666722 a dokument č. 666680.

⁽⁶⁾ Dokument č. 669171.

2 PRÁVNÝ RÁMEC

- (3) Účelom článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES je umožniť výnimku z požiadaviek pravidiel o verejnom obstarávaní v situácii, keď si účastníci na trhu navzájom konkurujú. V článku 30 ods. 1 smernice sa stanovuje, že:

„Zákazky, ktorých cieľom je umožniť činnosť uvedenú v článkoch 3 až 7 a ktoré sa majú vykonať, nepodliehajú tejto smernici, ak v členskom štáte, v ktorom sa vykonáva, je táto činnosť priamo vystavená hospodárskej súťaži na trhoch, na ktoré nie je obmedzený prístup.“

- (4) V článku 30 ods. 1 smernice sú stanovené dve požiadavky, ktoré musia byť obidve splnené, aby úrad mohol prijať kladné rozhodnutie v súvislosti so žiadosťou o výnimku podľa článku 30 ods. 4, pri zohľadnení článku 30 ods. 6 smernice.
- (5) Prvou požiadavkou uvedenou v článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES je to, že činnosť musí prebiehať na trhu, na ktorý nie je obmedzený prístup. V článku 30 ods. 3 smernice sa stanovuje, že „prístup na trh sa nepovažuje za obmedzený, ak členský štát vykonal a uplatnil ustanovenia právnych predpisov Spoločenstva, ktoré sú uvedené v prílohe XI“. V prílohe XI k smernici sa uvádza niekoľko smerníc.
- (6) Medzi smernicami uvedenými v prílohe XI je smernica 94/22/ES Európskeho parlamentu a Rady z 30. mája 1994 o podmienkach udeľovania a používania povolení na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhl'ovodíkov, ⁽⁷⁾ ktorá bola začlenená do právnych predpisov Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len „EHP“) v roku 1995 a uvádza sa v bode 12 prílohy IV k Dohode o EHP.
- (7) Medzi smernicami uvedenými v prílohe XI je aj smernica 98/30/ES. Táto smernica bola nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa ruší smernica 98/30/ES. Táto smernica bola začlenená do právnych predpisov EHP v roku 2005 a uvádza sa v bode 23 prílohy IV k Dohode o EHP. ⁽⁸⁾

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 164, 30.6.1994, s. 3 a Ú. v. ES L 79, 29.3.1996, s. 30 a začlenená do Dohody o EHP rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 19/95 (Ú. v. ES L 158, 8.7.1995, s. 40 a dodatok EHP č. 25, 8.7.1995, s. 1) (ďalej len „smernica o udeľovaní licencií“).

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 176, 15.7.2003, s. 57 v znení korigenda uverejneného v Ú. v. EÚ L 16, 23.1.2004, s. 74 a začlenená do Dohody o EHP rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 146/2005 (Ú. v. EÚ L 53, 23.2.2006, s. 43 a dodatok EHP č. 10, 23.2.2006, s. 17) („smernica o plyne“). Táto smernica bola nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94), ale smernica ešte nebola začlenená do právnych predpisov EHP.

- (8) Prístup na trh preto možno považovať za neobmedzený, ak Nórsko vykonal a náležite uplatnilo akty uvedené v bodoch 12 a 23 prílohy IV k Dohode o EHP, ktoré zodpovedajú smernici 94/22/ES a smernici 2003/55/ES. ⁽⁹⁾
- (9) Druhou požiadavkou uvedenou v článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES je to, že činnosť v štáte EZVO, v ktorom sa vykonáva, je priamo vystavená hospodárskej súťaži. O otázke, či je činnosť priamo vystavená hospodárskej súťaži, sa má rozhodnúť na základe „kritérií, ktoré sú v súlade s ustanoveniami Zmluvy o ES, ktoré sa týkajú hospodárskej súťaže, ako sú charakteristika príslušného tovaru alebo služieb, existencia alternatívneho tovaru alebo služieb, cena a skutočná alebo možná prítomnosť viac ako jedného dodávateľa príslušného tovaru alebo služieb“. ⁽¹⁰⁾
- (10) Existencia priameho vystavenia hospodárskej súťaži sa má vyhodnotiť na základe rôznych ukazovateľov, z ktorých žiadny nie je sám osebe rozhodujúcim. Kritérium, ktoré by sa malo zohľadniť v súvislosti s trhmi, ktorých sa týka toto rozhodnutie, predstavuje podiel hlavných aktérov na danom trhu. Dalším kritériom je miera koncentrácie na uvedených trhoch. ⁽¹¹⁾ Priame vystavenie hospodárskej súťaži sa posudzuje na základe objektívnych kritérií, pričom sa zohľadňujú osobitné charakteristiky príslušného sektora. Pretože podmienky pre rôzne činnosti, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia, sa líšia, pre každú príslušnú činnosť alebo trh sa vykonáva osobitné posúdenie.
- (11) Toto rozhodnutie sa prijíma výlučne na účely udelenia výnimky podľa článku 30 smernice 2004/17/ES a nie je ním dotknuté uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže.

3 NÓRSKY SYSTÉM UDEĽOVANIA LICENCIÍ

- (12) Nórsky zákon o činnostiach súvisiacich s ropou ⁽¹²⁾ predstavuje právny základ pre systém udeľovania licencií na činnosti súvisiace s ropou na nórskom kontinentálnom šelfe. Zákonom o činnostiach súvisiacich s ropou a

⁽⁹⁾ Pozri oddiel 5.

⁽¹⁰⁾ Článok 30 ods. 2 smernice 2004/17/ES.

⁽¹¹⁾ Pozri tiež rozhodnutie úradu z 22. mája 2012, ktorým sa vyníma výroba a veľkoobchodný predaj elektrickej energie v Nórsku z pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (rozhodnutie č. 189/12/COL, Ú. v. EÚ L 287, 18.10.2012, s. 21 a dodatok EHP č. 58, 18.10.2012, s. 14).

⁽¹²⁾ Zákon č. 72 z 19. novembra 1996 týkajúci sa činností súvisiacich s ropou. (<http://www.npd.no/en/Regulations/-Acts/Petroleum-activities-act/>). Smernica o udeľovaní licencií na ťažbu uhl'ovodíkov 94/22/ES sa vykonáva nórsnym zákonom o činnostiach súvisiacich s ropou k 1. septembru 1995 a nariadeniami k tomuto zákonu týkajúcimi sa ropy (nórske nariadenie č. 653 z 27. júna 1997) (<http://www.npd.no/en/Regulations/Regulations/Petroleum-activities/>).

nariadeniami o rope sa reguluje udeľovanie licencií na prieskum ložísk ropy a plynu a ich ťažbu na nórskom kontinentálnom šelfe. Nórske ministerstvo pre ropu a energetiku oznamuje bloky, na ktoré môžu spoločnosti predkladať žiadosti o licenciu. Licenciu na ťažbu udeľuje nórsky kráľ v rade. Udeľovanie licencií na ťažbu sa uskutočňuje na základe vecných a objektívnych kritérií.⁽¹³⁾ Licencia na ťažbu sa spravídla udeľuje skupine spoločností, z ktorých jedna spoločnosť je určená ako prevádzkovateľ zodpovedný za každodenné riadenie licencie.

- (13) V Nórsku existujú dva druhy kôl udeľovania licencií: i) kolá udeľovania licencií, ktoré sa vzťahujú na nerozvinuté oblasti na nórskom kontinentálnom šelfe (číslované kolá udeľovania licencií) a ii) udeľovanie licencií vo vopred vymedzených oblastiach (kolá APA, z angl. Awards in Predefined Areas) vzťahujúce sa na rozvinuté oblasti. Tieto dva druhy kôl udeľovania licencií sú okrem spôsobu, akým sa iniciujú, rovnaké. Kolá udeľovania licencií vo vopred vymedzených oblastiach sa uskutočňujú každý rok a vzťahujú sa na plošnú výmeru nórskeho kontinentálneho šelfu, ktorá sa považuje za rozvinutú oblasť (t. j. oblasť, ktorej geológia je dobre známa).⁽¹⁴⁾ Číslované kolá udeľovania licencií sa uskutočňujú (v priemere) každý druhý rok a vzťahujú sa na nerozvinuté oblasti (t. j. oblasti, ktorých geológia je málo známa).⁽¹⁵⁾ Číslované kolá udeľovania licencií otvára

⁽¹³⁾ Pozri oddiely 3-3 a 3-5 nórskeho zákona o činnostiach súvisiacich s ropou a oddiel 10 nórskeho nariadenia o rope.

⁽¹⁴⁾ Kritériá pre rozvinuté oblasti sú uvedené v bielej knihe nórskeho parlamentu – *Odvetvie budúcnosti – ropné činnosti Nórska* (Meld. St. 28 (2010 – 2011), správa nórskeho parlamentu (Storting), s. 88). Pri rozširovaní vopred vymedzených oblastí boli uplatnené tieto kritériá: i) oblasti v blízkosti infraštruktúry (ktorá zahŕňa súčasnú aj plánovanú infraštruktúru, s potenciálnymi zdrojmi v oblastiach, ktoré sa považujú z časového hľadiska za kritické); ii) oblasti, v ktorých sa v minulosti uskutočnil prieskum (patria sem oblasti, na ktoré boli v minulosti udelené licencie, a potom boli tieto oblasti opustené, oblasti so známymi modelmi správania a oblasti nachádzajúce sa medzi oblasťami, na ktoré bola udelená licencia, a opustenými oblasťami) a iii) oblasti, ktoré hraničia so súčasnými vopred vymedzenými oblasťami, ale na ktoré neboli v číslovaných kolách udeľovania licencií predložené žiadosti (pozri <http://www.regjeringen.no/en/dep/oed/press-center/press-releases/2013/apa-2013-acreage-announcement.html?id=714569>). Od zavedenia systému vopred vymedzených oblastí v roku 2003 bolo udelených celkovo 324 licencií na ťažbu a uskutočnilo sa celkovo 32 objavov ložísk (Meld. St. 28 (2010 – 2011) správa nórskeho parlamentu (Storting), s. 86 – 87).

⁽¹⁵⁾ Číslované kolá udeľovania licencií sa zameriavajú na oblasti, o ktorých existujú obmedzené geologické poznatky a v prípade ktorých je vhodný postupný prieskum. Oblasti boli pridelené prostredníctvom 21 číslovaných kôl udeľovania licencií, pričom licencie boli udelené v 21. kole na jar roku 2011 (biela kniha – *Odvetvie budúcnosti – ropné činnosti Nórska* (Meld. St. 28 (2010 – 2011) správa nórskeho parlamentu (Storting), s. 21). Číslované kolá udeľovania licencií zahŕňajú hlavne hraničné oblasti na nórskom kontinentálnom šelfe, v ktorých je najväčšia možnosť objavov veľkých ložísk. 22. kolo udeľovania licencií sa začalo 2. novembra 2011 s udeľovaním nových licencií na ťažbu naplánovaným na jar 2013 (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/oed/pressesenter/pressmeldinger/2011/initiates-22nd-licensing-round.html?id=661990>). Pozri tiež spoločnú publikáciu nórskeho ministerstva pre ropu a energetiku a nórskeho riaditeľstva pre ropu – *Facts 2012 – Nórske ropné odvetvie*, kapitola 5 o činnostiach v oblasti prieskumu, s. 30 a nasl. (<http://www.npd.no/en/Publications/Facts/Facts-2012/Chapter-5/>).

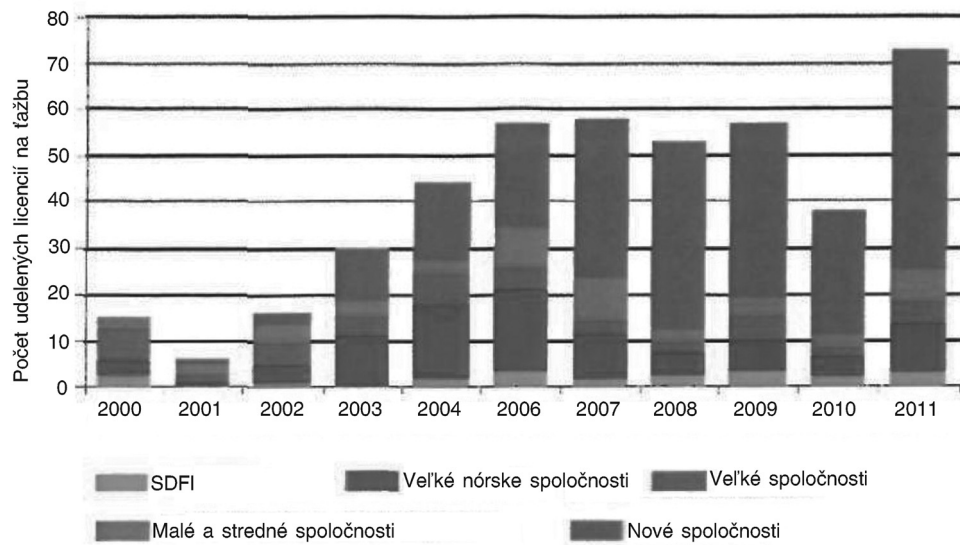
nórske ministerstvo pre ropu a energetiku vyzvaním spoločností pôsobiacich na nórskom kontinentálnom šelfe, aby navrhli oblasti (bloky), ktoré by chceli zahrnúť do ďalšieho kola udeľovania licencií. Právne podmienky (zákony, nariadenia, licenčné dokumenty), ktoré sa uplatňujú na oba druhy kôl udeľovania licencií sú úplne rovnaké. Nórska vláda informovala úrad, že činnosti v oblasti prieskumu vykonávané v rámci oboch druhov kôl udeľovania licencií sú tiež rovnaké.

- (14) V kolách udeľovania licencií predkladajú žiadosti o udelenie licencií na ťažbu, t. j. výlučné právo na vykonávanie činností súvisiacich s ropou na nórskom kontinentálnom šelfe, kvalifikované ropné spoločnosti. Podľa vymedzenia v oddiele 1-6 písm. c) nórskeho ropného zákona, ropné činnosti zahŕňajú „všetky činnosti spojené s podmorskými ložiskami ropy vrátane prieskumu, prieskumných vrtov, ťažby, prepravy, používania a demontáže vrátane plánovania týchto činností, ale s výnimkou hromadnej prepravy ropy loďou“. Spoločnosti teda v kolách udeľovania licencií predkladajú žiadosti o výlučné právo na prieskum ložísk ropy a zemného plynu a na ich ťažbu, ktoré sa môžu objaviť v oblasti, na ktorú sa vzťahuje licencia na ťažbu.
- (15) Ak sa držiteľia licencie v prípade objavenia ropy a/alebo zemného plynu rozhodnú pripraviť pole na ťažbu, sú povinní predložiť plán prípravy na ťažbu a prevádzky poľa na schválenie nórskeho ministerstvu pre ropu a energetiku.⁽¹⁶⁾ Schválenie plán prípravy na ťažbu a prevádzky udeľuje držiteľom licencie výlučné právo na začatie výstavby a následnej ťažby. Vyťažaná ropa sa stáva vlastníctvom jednotlivých držiteľov licencie.
- (16) Rozsah spoločností, ktoré sú držiteľmi licencií na nórskom kontinentálnom šelfe, predstavuje široké spektrum spoločností od veľkých medzinárodných ropných spoločností po veľmi malé ropné spoločnosti, pričom mnohé z nich vstúpili na nórsky kontinentálny šelf ako noví účastníci približne v posledných 10 rokoch.
- (17) V nasledujúcich tabuľkách, ktoré poskytla nórska vláda, sú uvedené činnosti na nórskom kontinentálnom šelfe z hľadiska udelených nových licencií na ťažbu, pridelenej plošnej výmery a počtu spoločností na nórskom kontinentálnom šelfe.⁽¹⁷⁾

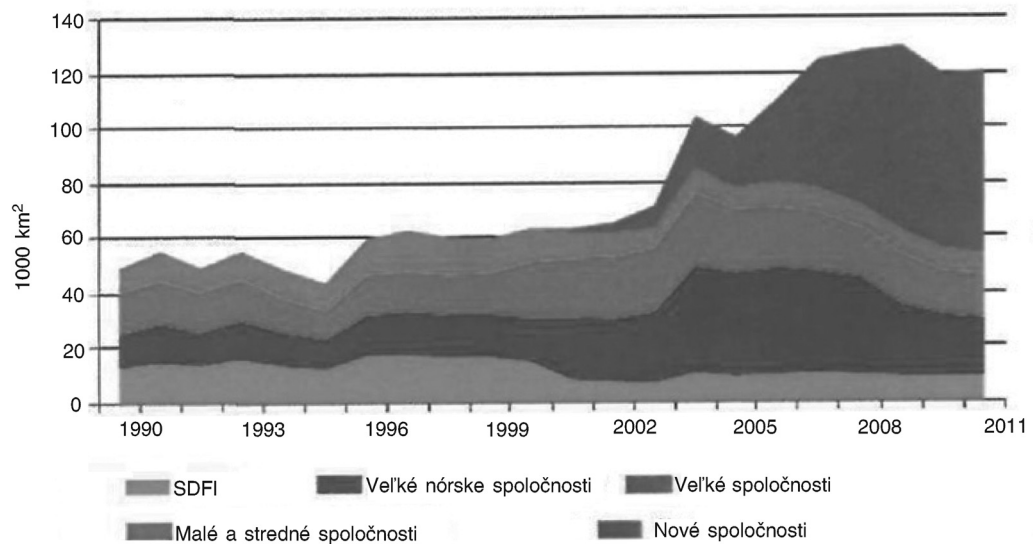
⁽¹⁶⁾ Pozri oddiel 4-2 nórskeho zákona o činnostiach súvisiacich s ropou.

⁽¹⁷⁾ Skratka SDFI v prvých dvoch tabuľkách odkazuje na Norwegian State's Direct Financial Interest (priamy finančný záujem nórskeho štátu). Prostredníctvom SDFI vlastní Nórsko veľký finančný podiel v licenciách na ťažbu ropy a plynu na nórskom kontinentálnom šelfe. Portfólio SDFI spravuje spoločnosť Petoro AS, ktorá je vo vlastníctve štátu (www.petoro.no).

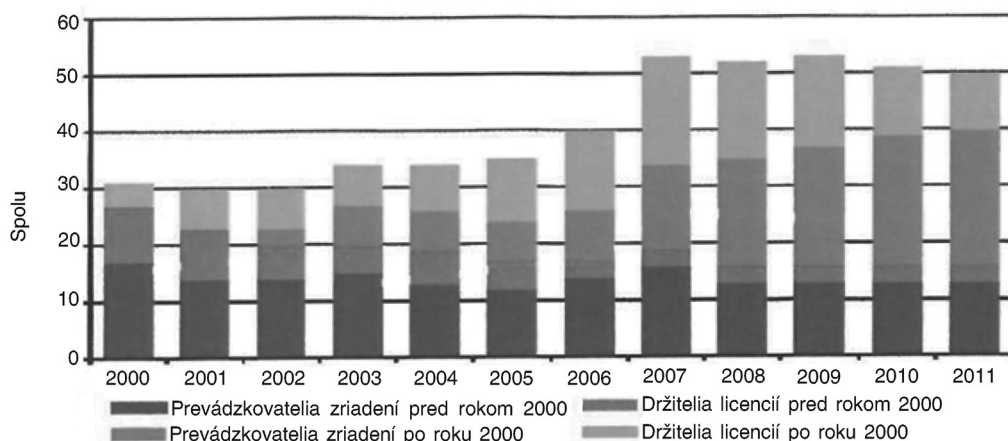
Udelené nové licencie:

Pridelená plošná výmera:

Počet spoločností na nórskom kontinentálnom šelfe:

II. POSÚDENIE

4 ČINNOSTI, NA KTORÉ SA VZŤAHUJE TOTO ROZHODNUTIE

- (18) Žiadosť nórskej vlády o výnimku podľa článku 30 smernice 2004/17/ES sa vzťahuje na tri samostatné činnosti na nórskom kontinentálnom šelfe: a) prieskum ložísk ropy a zemného plynu; b) ťažba ropy a c) ťažba zemného plynu. Úrad preskúmal tieto tri činnosti samostatne.⁽¹⁸⁾
- (19) „Ťažba“ na účely tohto rozhodnutia zahŕňa aj „prípravu na ťažbu“ (t. j. vybudovanie vhodnej infraštruktúry na ťažbu, ako sú ropné plošiny, potrubia, terminály atď.). Preprava zemného plynu z nórskeho kontinentálneho šelfu na trh cez ťažobnú plynovodnú sieť nie je súčasťou tohto rozhodnutia.

5 PRÍSTUP NA TRH (TRHY)

- (20) Smernica 94/22/ES (smernica o udeľovaní licencií) bola rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 19/1995, ktoré nadobudlo platnosť 1. septembra 1995, začlenená do bodu 12 prílohy IV k Dohode o EHP.

⁽¹⁸⁾ Toto je v súlade s praxou Európskej komisie pri rozhodnutiach o fúziách a rozhodnutiach o udelení výnimky podľa článku 30 smernice 2004/17/ES. Pozri najmä rozhodnutie Komisie z 29. septembra 1999, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom a s vykonávaním Dohody o EHP (vec IV/M.1383 – Exxon/Mobil); rozhodnutie Komisie z 29. septembra 1999, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom a s vykonávaním Dohody o EHP (vec IV/M.1532 – BP Amoco/Arco); rozhodnutie Komisie z 5. júla 1999, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom a s vykonávaním Dohody o EHP (vec COMP/M.1573 – Norsk Hydro/Saga), rozhodnutie Komisie z 3. mája 2007, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom a s vykonávaním Dohody o EHP (vec IV/M.4545 – STATOIL/HYDRO); rozhodnutie Komisie z 19. novembra 2007, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom (vec COMP/M.4934 – KAZMUNAIGAZ/ROMPETROL), a rozhodnutie Komisie z 21. augusta 2009, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom (vec COMP/M.5585 – Centrica/Venture production). Pozri tiež vykonávacie rozhodnutie Komisie z 28. júla 2011, ktorým sa oslobodzuje prieskum ložísk ropy a plynu a ťažba ropy v Dánsku, s výnimkou Grónska a Faerských ostrovov, od uplatňovania smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 197, 29.7.2011, s. 20); vykonávacie rozhodnutie Komisie z 24. júna 2011, ktorým sa vyníma prieskum ložísk ropy a plynu a ťažba ropy v Taliansku z pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiach v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 166, 25.6.2011, s. 28); rozhodnutie Komisie z 29. marca 2010, ktorým sa vyníma prieskum ložísk ropy a plynu a ich ťažba v Anglicku, Škótsku a Walese z pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiach v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2010, s. 52) a rozhodnutie Komisie, ktorým sa vyníma prieskum ložísk ropy a plynu a ich ťažba v Holandsku z pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiach v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 181, 14.7.2009, s. 53).

(21) Nórska vláda oznámila úradu transpozíciu tejto smernice 18. marca 1996. Úrad vykonal posudzovanie zhody, po ktorom Nórsko uskutočnilo viacero úprav svojich právnych predpisov. Úrad po vykonaní týchto úprav dospel k záveru, že Nórsko náležite vykonalo smernicu o udeľovaní licencií.

(22) Smernica 2003/55/ES (smernica o zemnom plyne) bola 2. decembra 2005 rozhodnutím Spoločného výboru EHP č. 146/2005/ES začlenená do dohody o EHP do bodu 23. Pre štáty EHP – EZVO nadobudla smernica účinnosť 1. júna 2007.

(23) Nórska vláda oznámila čiastočné vykonanie smernice o zemnom plyne 4. júna 2007 a úplné vykonávanie 19. februára 2008. Úrad vykonal posudzovanie zhody aj v prípade tejto smernice. Úrad dospel po viacerých úpravách nórskeho vnútroštátnych právnych predpisov k záveru, že Nórsko náležite vykonalo smernicu o zemnom plyne.

(24) Podľa informácií uvedených v tomto oddiele a na tieto účely sa zdá, že Nórsko vykonalo a náležite uplatnilo akty uvedené v bodoch 12 a 23 prílohy IV k Dohode o EHP, ktoré zodpovedajú smernici 94/22/ES a smernici 2003/55/ES v tomto poradí.

(25) V súlade s prvým pododsekom článku 30 ods. 3 smernice 2004/17/ES by sa preto prístup na trh nemal na území Nórska vrátane nórskeho kontinentálneho šelfu považovať za obmedzený.

6 VYSTAVENIE HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽI

(26) Ako už bolo vysvetlené, úrad sa domnieva, že je potrebné preskúmať, či príslušné sektory sú priamo vystavené hospodárskej súťaži. Úrad na tento účel preskúmal dôkazy poskytnuté nórskou vládou a doplnené podľa potreby dôkazmi dostupnými vo verejnej sfére.

6.1 Prieskum ložísk ropy a zemného plynu

6.1.1 Príslušný trh

(27) Prieskum ložísk ropy a zemného plynu spočíva v nachádzaní nových zásob zdrojov uhl'ovodíkov. Ťažba zahŕňa vybudovanie vhodnej infraštruktúry na ťažbu a využívanie zdrojov. Prieskum ložísk ropy a zemného plynu predstavuje jeden relevantný trh s produktmi oddelený od trhov

v oblasti ťažby ropy a zemného plynu. Toto vymedzenie sa zakladá na skutočnosti, že na začiatku nie je možné určiť, či výsledkom prieskumu bude objav ropy alebo zemného plynu. Nórska vláda potvrdila, že sa to vzťahuje na číslované kolá udeľovania licencií aj na kolá udeľovania licencií vo vopred vymedzených oblastiach. Toto vymedzenie trhu je tiež v súlade s praxou Európskej komisie. ⁽¹⁹⁾

(28) Prieskum rozvinutých aj nerozvinutých oblastí vykonávajú tie isté typy spoločností a pri svojich činnostiach využívajú rovnaký druh technológií (t. j. bez ohľadu na druh kola udeľovania licencií). Hoci je geológia v kolách udeľovania licencií vo vopred vymedzených oblastiach viac známa, ropné spoločnosti nemajú presné poznatky o existencii ropy alebo o tom, či by možný objav mohol zahŕňať ropu alebo zemný plyn, alebo obidve suroviny. Úrad sa preto domnieva, že príslušným trhom je prieskum ložísk ropy a zemného plynu, ktorý zahŕňa činnosti v oblasti prieskumu vykonávané v rámci číslovaných kol udeľovania licencií a kol udeľovania licencií vo vopred vymedzených oblastiach.

(29) Spoločnosti zaoberajúce sa prieskumnými činnosťami svoje činnosti spravidla neobmedzujú na konkrétnu zemepisnú oblasť. Väčšina spoločností pôsobí skôr na globálnej úrovni. Európska komisia sa vo svojich rozhodnutiach dôsledne pridŕža toho, že zemepisný rozsah trhu v oblasti prieskumu je celosvetový. ⁽²⁰⁾ Nórska vláda súhlasí s vymedzením zemepisného trhu, ktorý predložila Komisia. Úrad sa domnieva, že príslušný zemepisný trh je celosvetový.

6.1.2 Priame vystavenie hospodárskej súťaži

(30) Počas obdobia rokov 2011 – 2013 bol udelený štatút držiteľa licencie v oblasti ťažby približne 50 spoločnostiam, ktoré sa následne podieľali na prieskumných činnostiach na nórskom kontinentálnom šelfe. ⁽²¹⁾

(31) Trhové podiely hospodárskych subjektov vyvíjajúcich aktivity v oblasti prieskumu sa spravidla merajú na základe dvoch premenných veličín: overených zásob a očakávanej ťažby. ⁽²²⁾

(32) Celosvetové overené zásoby ropy v roku 2011 predstavovali 1 652,6 miliardy barelov a príslušný údaj pre

⁽¹⁹⁾ Pozri tiež rozhodnutie Európskej komisie z 23. januára 2003, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom (vec COMP/M.3052 – ENI/FORTUM GAS), vec IV/M.1383 – Exxon/Mobil, a vykonávacie rozhodnutia Európskej komisie, ktoré sa týkajú Dánska, Talianska, Anglicka, Walesu, Škótska a Holandska (pozri poznámku pod čiarou č. 18).

⁽²⁰⁾ Pozri napríklad vec COMP/M.3052 – ENI/FORTUM GAS (odsek 13) a vec COMP/M.4545 – STATOIL/HYDRO (odsek 7) (pozri poznámku pod čiarou č. 18).

⁽²¹⁾ Tento počet zahŕňa licencie na ťažbu v číslovaných kolách udeľovania licencií aj licencie vo vopred vymedzených oblastiach (porovnaj dokument č. 663313, s. 1 – 20).

⁽²²⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Európskej komisie Exxon/Mobil (odseky 25 a 27) (poznámka pod čiarou č. 18).

zemný plyn predstavoval 208,4 bilióna kubických metrov alebo približne 1 310,8 miliardy barelov ropného ekvivalentu. ⁽²³⁾ Overené zásoby ropy v Nórsku na konci roku 2011 dosahovali 6,9 miliardy barelov, čo predstavuje 0,4 % svetových rezerv. ⁽²⁴⁾ V roku 2011 dosahovali overené zásoby zemného plynu v Nórsku 2,1 bilióna kubických metrov, čo predstavuje 1 % svetových zásob. ⁽²⁵⁾ Ani jedna z piatich najväčších spoločností, ktoré pôsobia na nórskom kontinentálnom šelfe, nemá podiel na celosvetových overených zásobách väčší ako 1 %. ⁽²⁶⁾

- (33) Nórska vláda nemá informácie o podieloch piatich najväčších spoločností na nórskom kontinentálnom šelfe na celosvetovom trhu meraných podľa očakávanej ťažby. Možno však odôvodnene predpokladať, že existuje priama úmera medzi overenými zásobami ropy a zemného plynu a očakávaným objemom ťažby. ⁽²⁷⁾ V každom prípade, na základe dostupných informácií nie je pravdepodobné, že podiely piatich najväčších spoločností na nórskom kontinentálnom šelfe na celosvetovom trhu, merané podľa očakávanej ťažby, by viedli k akejkoľvek zmene posúdenia úradu.
- (34) Navyše úrad posúdil informácie týkajúce sa viacerých žiadostí v rámci kôl udeľovania licencií na nórskom kontinentálnom šelfe a nových účastníkov na nórskom kontinentálnom šelfe. Z údajov o udelení licencií v troch posledných kolách udeľovania licencií na nórskom kontinentálnom šelfe (ktoré sa konali v rokoch 2011 – 2012), ktoré poskytla nórska vláda, vyplýva, že na každú oznámenú licenciu predložilo žiadosť až deväť spoločností. V období rokov 2008 – 2012 bola udelená licencia na ťažbu na nórskom kontinentálnom šelfe 13 novým účastníkom. Počet spoločností, ktorým bola udelená licencia na nórskom kontinentálnom šelfe, je teda značný. ⁽²⁸⁾
- (35) Na základe uvedených prvkov sa stupeň koncentrácie na svetovom trhu v oblasti prieskumu ložísk ropy a zemného plynu musí charakterizovať ako nízky. Je pravdepodobné, že spoločnosti, ktoré pôsobia na tomto trhu, sú vystavené značnému konkurenčnému tlaku. Nič nenasvedčuje tomu, že by tento sektor nefungoval trhovým spôsobom. Úrad preto konštatuje, že trh trhu

⁽²³⁾ Pozri BP Statistical Review of World Energy z júna 2012 (ďalej len „BP Statistics“), s. 6. (http://www.bp.com/liveassets/bp_internet/globalbp/globalbp_uk_english/reports_and_publications/statistical_energy_review_2011/STAGING/local_assets/pdf/statistical_review_of_world_energy_full_report_2012.pdf).

⁽²⁴⁾ Pozri BP Statistics, s. 6.

⁽²⁵⁾ Pozri BP Statistics, s. 20.

⁽²⁶⁾ Pozri list nórskej vlády úradu z 15. februára 2013 (dokument č. 663313, s. 22).

⁽²⁷⁾ Pozri napríklad vykonávacie rozhodnutie Európskej komisie týkajúce sa Dánska (pozri poznámku pod čiarou č. 18) a vykonávacie rozhodnutie Európskej komisie týkajúce sa Talianska (pozri poznámku pod čiarou č. 18).

⁽²⁸⁾ Pozri tiež publikáciu, ktorú uverejnilo nórske ministerstvo pre ropu a energetiku spolu s nórským riaditeľstvom pre ropu – *Facts 2012 – nórske ropné odvetvie*, kapitola 5 o *pláne činnosti a činnosti aktérov*, s. 33 – 35 (<http://www.npd.no/en/Publications/Facts/Facts-2012/Chapter-5/>).

v oblasti prieskumu ložísk ropy a zemného plynu je priamo vystavený hospodárskej súťaži v zmysle smernice 2004/17/ES.

6.2 Ťažba ropy

6.2.1 Príslušný trh

- (36) Ropa je globálna komodita a jej cena je určená ponukou a dopytom na celosvetovej úrovni. Podľa zavedenej praxe Európskej komisie ⁽²⁹⁾ predstavuje príprava na ťažbu a ťažba ropy samostatný trh s produktmi, ktorého zemepisný rozsah je celosvetový. Nórska vláda súhlasí s týmto vymedzením trhu. ⁽³⁰⁾ Úrad uplatňuje na účely tohto rozhodnutia rovnaké vymedzenie trhu.

6.2.2 Priame vystavenie hospodárskej súťaži

- (37) Ak sa držiteľia licencií v prípade objavenia ropy (alebo zemného plynu) rozhodnú pripraviť pole na ťažbu, sú povinní predložiť plán prípravy na ťažbu a prevádzky poľa na schválenie nórskeho ministerstvu pre ropu a energetiku. Polia na nórskom kontinentálnom šelfe, na ktorých sa primárne ťaží ropa ⁽³¹⁾ a pre ktoré bol počas posledných piatich rokov predložený a schválený plán prípravy na ťažbu a prevádzky, sú tieto:

Rok	Opis (názov poľa a licencie)	Licencia udelená spoločnosti
2008	Morvin, PL134B	Statoil Petroleum Eni Norge Total E&P Norge
2009	Goliat, PL229	Eni Norge Statoil Petroleum
2011	Knarr, PL373S	BG Norge Idemitsu Petroleum Norge Wintershall Norge RWE Dea Norge
2011	Ekofisk Sør, Eldfisk II, PL	ConocoPhillips Total E&P Norge Eni Norge Statoil Petroleum Petoro AS
2011	Vigdís nordøst, PL089	Statoil Petroleum Petoro AS ExxonMobil E&P Norway Idemitsu Petroleum Norge Total E&P Norge RWE Dea Norge

⁽²⁹⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 18.

⁽³⁰⁾ Vzhľadom na to, že väčšina polí na nórskom kontinentálnom šelfe obsahuje ropu aj plyn, nórska vláda sa vyjadrila, že spoločná ťažba ropy a plynu na týchto poliach znemožňuje rozlíšiť medzi obomi komoditami v rámci smernice 2004/17/ES.

⁽³¹⁾ Keďže na poliach sa nachádza ropa aj plyn, v tabuľke v tejto sekcii 6.2 sa uvádzajú polia, na ktorých sa ťaží primárne ropa. Polia, na ktorých sa ťaží primárne plyn sú uvedené v oddiele 6.3.

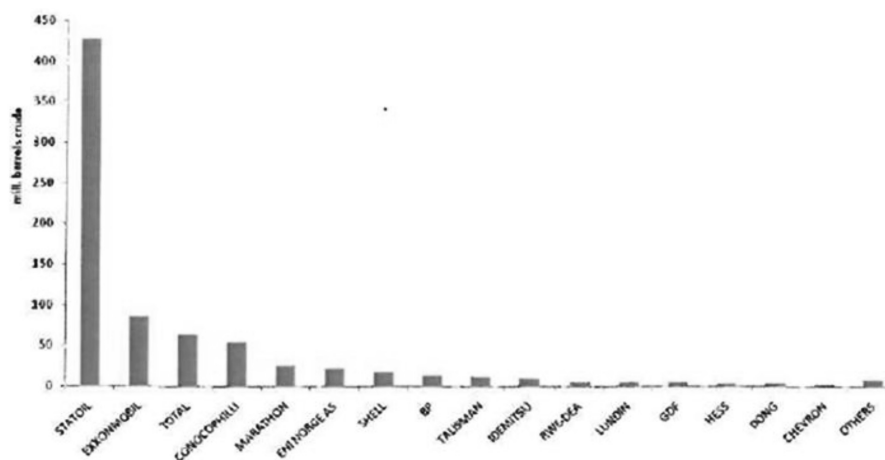
Rok	Opis (názov poľa a licencie)	Licencia udelená spoločnosti
2011	Stjerne, part of Oseberg Sør PL079, PL104	Statoil Petroleum Petoro AS Total E&P Norge ConocoPhillips
2011	Hyme, PL348	Statoil Petroleum GDF Suez E&P Norge Core Energy E.ON E&P Norge Faroe Petroleum Norge VNG Norge
2011	Brynhild, PL148	Lundin Norway Talisman Energy Norway
2012	Jette, PL027C, PL169C, PL504	Det norske oljeselskap Petoro AS
2012	Skuld, PL128	Statoil Petroleum Petoro AS Eni Norge
2012	Edvard Grieg, PL338	Lundin Norway Wintershall Norge OMV Norge

Rok	Opis (názov poľa a licencie)	Licencia udelená spoločnosti
2012	Bøyla, PL340	Marathon Oil Norge ConocoPhillips Lundin Norway
2012	Svalin, PL169	Statoil Petroleum Petoro AS ExxonMobil E&P Norway

(38) V období rokov 2008 – 2012 boli teda prijaté plány prípravy na ťažbu a prevádzky na ťažbu ropy týkajúce sa celkovo 20 spoločností. Ministerstvo pre ropu a energetiku okrem toho v roku 2010 prijalo plán prípravy na ťažbu a prevádzky týkajúci sa troch nových účastníkov trhu. ⁽³²⁾

(39) Zoznam ukazuje, že okrem nórskeho štátu, sú držiteľmi licencií veľké ropné spoločnosti aj menšie spoločnosti. Nórska vláda uvádza, že väčšina ropných spoločností na nórskom kontinentálnom šelfe je súčasťou korporácií s diverzifikovaným globálnym obchodným portfóliom. Vyťažená ropa sa preto vo veľkej miere predáva pridruženým spoločnostiam. Viac ako polovica vyťaženej ropy sa však predáva na krátkodobom (spotovom) trhu. Na ďalšom obrázku sú uvedené objemy predaja ropy z nórskeho kontinentálneho šelfu v roku 2009.

Objem predaja ropy z nórskeho kontinentálneho šelfu v roku 2009:

Obrázok. Predajcovia nórskej ropy v roku 2009. Kategóriu ostatní tvoria spoločnosti Altinex Oil, Bayerngas, Ruhrgas, Dana, Wintershall, Det Norske Oljeselskap, VNG, Revus Energy, Endeavour and EADS (MPE).

⁽³²⁾ Pozri list nórskej vlády úradu z 15. februára 2013 (dokument č. 663313, s. 25).

- (40) V roku 2011 dosiahla celková celosvetová denná ťažba ropy 83 576 tisíc barelov. V roku 2011 sa v Nórsku celkovo vyťažilo 2 039 tisíc barelov denne. Toto množstvo predstavovalo 2,3 % celosvetovej produkcie. ⁽³³⁾
- (41) Čo sa týka ťažby ropy na nórskom kontinentálnom šelfe, najväčší podiel v roku 2011 mala spoločnosť Statoil. Medzi ďalších producentov na nórskom kontinentálnom šelfe patrili veľké medzinárodné ropné spoločnosti, ako sú ExxonMobil, Total, ConocoPhillips, Marathon, Shell, BP a Eni. Žiadny z týchto aktérov nemal v roku 2011 podiel na celosvetovom trhu v oblasti ťažby ropy väčší ako 3 %. ⁽³⁴⁾ Stupeň koncentrácie na príslušnom trhu ako celku bol preto nízky.
- (42) Európska komisia vo svojich rozhodnutiach v rámci smernice 2004/17/ES vychádzala z toho, že globalizovaný trh ťažby ropy je charakteristický intenzívnou hospodárskou súťažou medzi viacerými aktérmi. ⁽³⁵⁾ Nič nenaznačuje, že by sa táto skutočnosť počas posledných rokov zmenila.
- (43) Na základe uvedených prvkov úrad konštatuje, že nič nenasvedčuje tomu, že by tento sektor nefungoval trhovým spôsobom, a konštatuje teda, že trh prípravy na ťažbu a ťažby ropy je priamo vystavený hospodárskej súťaži v zmysle smernice 2004/17/ES.

6.3 Ťažba zemného plynu

6.3.1 Príslušný trh

- (44) Trh v oblasti prípravy ťažby, ťažby a veľkoobchodného predaja plynu preskúmala Európska komisia v rámci nariadenia ES o fúziách ⁽³⁶⁾ vo viacerých rozhodnutiach, v ktorých dospela k záveru, že existuje jeden trh v oblasti dodávok plynu priamo zo zdroja (zahŕňajúci aj prípravu ťažby a ťažbu plynu) zákazníkom v EHP (t. j. plyn vyťažný z ložísk plynu a predávaný zákazníkom – vrátane tradičných národných subjektov – v EHP). ⁽³⁷⁾
- Skvapalnený zemný plyn (LNG) verzus plyn vedený potrubím
- (45) Zemný plyn môže byť prepravovaný ťažobnými plynovými potrubiami alebo v pravidlách vo forme skvapalneného zemného plynu (ďalej len „LNG“, z angl. liquefied natural gas). Vývoz plynu z Nórska dosiahol v roku 2012 približne 112 miliárd kubických metrov, pričom 107 miliárd kubických metrov predstavoval plyn vedený potrubím a 5 miliárd kubických metrov sa prepravilo ako LNG. ⁽³⁸⁾
- (46) Nórska vláda uvádza, že dodávky LNG a plyn vedený potrubím sú vzájomne zameniteľné a priamo si konkurujú. Po spätnom splynovaní sa LNG môže priviesť do siete plynovodov pre zemný plyn a zameniť s plynom, ktorý sa dodáva plynovodom priamo z ťažobných polí. Ako príklad sa uvádza Zeebrugge v Belgicku: plyn vedený potrubím z nórskeho kontinentálneho šelfu, ktorý prešiel vykládkovým terminálom, a spätno splynovaný LNG na termináli pre LNG v Zeebrugge predstavujú dva zdroje plynu, ktoré možno navzájom zamieňať. Kapacita spätného splynovania počas posledných rokov veľmi rástla, i keď infraštruktúra na spätno splynovanie nie je vo všetkých štátoch EHP. Kapacita spätného splynovania v EHP sa blíži 200 miliárdam kubických metrov. Rozširovaním plynovodnej siete sa LNG stáva dostupný čoraz väčšiemu počtu zákazníkov z EHP.
- (47) Otázku, či by sa plyn dodávaný vo forme LNG mal odlišovať od dodávok plynu vedeného potrubím, ponechala Európska komisia v posledných rozhodnutiach otvorenú. ⁽³⁹⁾
- (48) Úrad sa takisto domnieva, že na účely tohto rozhodnutia sa otázka, či by sa malo rozlišovať medzi plynom vedeným potrubím a plynom vo forme LNG, môže nechať otvorená.
- Vysoká výhrevnosť verzus nízka výhrevnosť
- (49) Na dodávky plynu koncovým používateľom sú inštalované samostatné siete na distribúciu plynu s vysokou výhrevnosťou (ďalej len „HCV“, z angl. high calorific value) a plynu s nízkou výhrevnosťou (ďalej len „LCV“, z angl. low calorific value) a koncoví používatelia sú zásobovaní z príslušnej siete, na ktorú sú pripojení. Plyn HCV sa môže konvertovať na plyn LCV a naopak. Nórski producenti plynu dodávajú plyn typu HCV.
- (50) Nórska vláda uvádza, že z úrovne vzájomnej zameniteľnosti plynu LCV a HCV by malo vyplývať, že tieto produkty sú z hľadiska zdroja súčasťou toho istého trhu s dodávkami plynu. Uvádza tiež, že dodávky plynu LCV tvoria relatívne malú časť celkového zásobovania plynom v EHP: približne 10 %.

⁽³³⁾ Pozri BP Statistics, s. 8.

⁽³⁴⁾ Pozri list nórskej vlády úradu z 15. februára 2013 (dokument č. 663313, s. 26).

⁽³⁵⁾ Pozri vykonávacie rozhodnutie Európskej komisie týkajúce sa Dánska (odsek 16) (pozri poznámku pod čiarou č. 18). Pozri tiež vykonávacie rozhodnutie Komisie týkajúce sa Talianska (odsek 16); rozhodnutie Komisie týkajúce sa Anglicka, Škótska a Walesu (odsek 16) a rozhodnutie Komisie týkajúce sa Holandska (odsek 12) (pozri poznámku pod čiarou č. 18).

⁽³⁶⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (nariadenie ES o fúziách), (Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1). Rozhodnutím č. 78/2004 (Ú. v. EÚ L 219, 19.6.2004, s. 13 a dodatok EHP č. 32, 19.6.2004, s. 1) začlenené do dohody o EHP v prílohe XIV kapitole A bode 1.

⁽³⁷⁾ Pozri vec IV/M.4545 – STATOIL/HYDRO (odsek 9) (pozri poznámku pod čiarou 18).

⁽³⁸⁾ Pozri list nórskej vlády úradu z 15. februára 2013 (dokument č. 663313, s. 33).

⁽³⁹⁾ Pozri rozhodnutie Európskej komisie zo 16. mája 2012, ktorým sa koncentrácia vyhlasuje za zlučiteľnú so spoločným trhom a s vykonávaním Dohody o EHP, vec COMP/M.6477 – BP/CHEVRON/ENI/SONANGOL/TOTAL/JV (odsek 19). Pozri tiež vec IV/M.4545 – STATOIL/HYDRO (odsek 12); rozhodnutie Komisie týkajúce sa Holandska (odsek 13) a rozhodnutie Komisie týkajúce sa Anglicka, Škótska a Walesu (odsek 15) (pozri poznámku pod čiarou č. 18).

- (51) Úrad sa domnieva, že na účely tohto rozhodnutia sa otázka, či by sa malo rozlišovať medzi plynom HCV a plynom LCV, môže ponechať otvorená.

Záver o vymedzení trhu s produktmi

- (52) V súvislosti s vymedzením trhu s produktmi na účely tohto rozhodnutia úrad usudzuje, že existuje jeden trh v oblasti dodávok plynu priamo zo zdroja (zahŕňajúci tiež prípravu ťažby a ťažbu plynu). Z hľadiska výsledku tohto rozhodnutia sú otázky, či je plyn vo forme LNG alebo plyn LCV zahrnutý do príslušného trhu s produktmi, nepodstatné.

Zemepisný rozsah

- (53) Nórska vláda uvádza, že tri smernice pre trh s plynom vytvorili v severozápadnej Európe liberalizovaný a integrovaný trh so zemným plynom. Cieľom EÚ je plná integrácia trhov do roku 2014. Nórska vláda sa domnieva, že v prípade jednotného trhu s plynom nie je relevantné uvažovať o trhových podieloch jednotlivých štátov EHP. Uvádza, že po dosiahnutí hranice európskeho vnútorného trhu bude plyn voľne prúdiť tam, kde je potrebný, podľa zdrojov ponuky a dopytu.

- (54) Približne 70 % plynu, ktorý sa vyváža z nórskeho kontinentálneho šelfu plynovodmi, sa prepravilo do prijímacích terminálov v Nemecku a Spojenom kráľovstve, zvyšný podiel do terminálov v Belgicku a Francúzsku. Plyn privádzaný plynovodmi z Nórska sa predáva prostredníctvom zmlúv o pripojení k plynovodu a dohôd o výmene ďalším štátom EHP: celkovo viac ako 10 štátom EHP. V minulosti sa do EHP predali približne dve tretiny produkcie plynu vo forme LNG z nórskeho kontinentálneho šelfu. To znamená, že do EHP sa vyváža takmer všetok nórsky plyn.

- (55) Nórska vláda okrem toho uvádza, že nákupcovia plynu v EHP majú k dispozícii viacero odlišných zdrojov dodávok. Patrí medzi ne plyn z EÚ (zvyčajne Dánsko, Holandsko a Spojené kráľovstvo) alebo zo susediacich krajín (okrem Nórska spravidla Rusko, Alžírsko a Líbya) alebo zo vzdialenejších krajín (napríklad krajiny Blízkeho východu alebo Nigéria, a to vo forme LNG).

- (56) Nórska vláda taktiež uvádza, že v Spojenom kráľovstve a na európskom kontinente sa zvyšuje likvidita stredísk obchodu s plynom a z tvorby cien v rôznych strediskách obchodu s plynom vyplýva, že sa dosiahla významná úroveň integrácie.

- (57) Pokiaľ ide o vymedzenie zemepisného trhu, v predchádzajúcich rozhodnutiach Európskej komisie podľa nariadenia EÚ o fúziách sa konštatuje, že tento trh s najväčšou

pravdepodobnosťou zahŕňa EHP plus dovoz plynu z Ruska a Alžírsku, ale vymedzenie zemepisného trhu sa ponechalo otvorené. Komisia v rozhodnutí o fúzii spoločností Statoil a Hydro nepokladala za potrebné rozhodnúť o tom, či príslušná relevantná zemepisná oblasť, ktorá sa má zohľadniť, je: i) súčasťou EHP, ii) oblasť zahŕňajúca tie krajiny EHP, v ktorých sa predáva plyn z nórskeho kontinentálneho šelfu (priamo plynovodmi alebo prostredníctvom výmen), alebo iii) každá jednotlivá krajina, v ktorej zúčastnené strany predávajú plyn.⁽⁴⁰⁾ Bez ohľadu na zvažované zemepisné vymedzenie Komisia konštatovala, že koncentrácia nevyvoláva obavy v súvislosti s hospodárskou súťažou na trhu s dodávkami plynu priamo zo zdroja.

- (58) Na účely tohto rozhodnutia a z dôvodov uvedených ďalej sa úrad domnieva, že nie je potrebné rozhodnúť o presnom rozsahu zemepisného trhu so zemným plynom. Úrad konštatuje, že príslušný sektor je priamo vystavený hospodárskej súťaži v rámci akéhokoľvek primeraného vymedzenia zemepisného trhu.

6.3.2 Priame vystavenie hospodárskej súťaži

- (59) Ak sa držiteľia licencie v prípade objavenia zemného plynu (alebo ropy) rozhodnú pripraviť pole na ťažbu, sú povinní nórske ministerstvu pre ropu a energetiku predložiť na schválenie plán prípravy na ťažbu a prevádzky poľa. Polia na nórskom kontinentálnom šelfe, na ktorých sa primárne ťaží plyn⁽⁴¹⁾ a pre ktoré bol počas posledných piatich rokov predložený a schválený plán prípravy na ťažbu a prevádzky, sú tieto:

Rok	Opis (názov ropného poľa a licencie)	Licencia udelená spoločnosti
2008	Yttergryta, PL062	Statoil Petroleum Total E&P Norge Petoro AS Eni Norge
2008	Troll redevelopment, PL054, PL085, PL085C	Petoro AS Statoil Petroleum Norske Shell Total E&P Norge ConocoPhillips
2009	Oselvar, PL274	DONG E&P Norge Bayerngas Norge Noreco Norway
2010	Trym, PL147	Bayerngas Norge DONG E&P Norge
2010	Gudrun, PL025	Statoil Petroleum GDF SUEZ E&P Norge

⁽⁴⁰⁾ Vec IV/M.4545 – STATOIL/HYDRO (odsek 16) (pozri poznámku pod čiarou č. 18).

⁽⁴¹⁾ Keďže na poliach na nórskom kontinentálnom šelfe sa nachádza ropa aj plyn, v tabuľke v tomto oddiele 6.3 sa uvádzajú polia, na ktorých sa ťaží primárne plyn. Polia, na ktorých sa ťaží primárne ropa sú uvedené v oddiele 6.2.

Rok	Opis (názov ropného poľa a licencie)	Licencia udelená spoločnosti
2010	Marulk, PL122	Statoil Petroleum DONG E&P Norge Eni Norge
2010	Gaupe, PL292	BG Norge Lundin Norway
2011	Valemon, PL050, PL050B, PL050C, PL050D, PL193B, PL193D	Statoil Petroleum Petoro AS Centrica Resources Norge Enterprise Oil Norge
2011	Visund, Sør, PL120	Statoil Petroleum Petoro AS ConocoPhillips Total E&P Norge
2012	Åsgard subsea compression	Petoro AS Statoil Petroleum Eni Norge Total E&P Norge ExxonMobil E&P Norway
2011	Atla, PL102C	Total E&P Norge Petoro AS Centrica Resources Norge Det norske oljesel- skap
2012	Martin Linge, PL040, PL043	Total E&P Norge Petoro AS Statoil Petroleum

(60) V období rokov 2008 – 2012 boli prijaté plány prípravy na ťažbu a prevádzku na ťažbu plynu, ktoré predložilo 14 spoločností. V období rokov 2009 – 2011 boli prijaté plány prípravy na ťažbu a prevádzku od troch nových účastníkov.⁽⁴²⁾ Do EHP vyváža plyn viac ako 25 spoločností, ktoré ťazia plyn na nórskom kontinentálnom šelfe.⁽⁴³⁾

(61) V roku 2011 dosiahla ťažba plynu v Nórsku 101,4 miliardy kubických metrov, čo predstavovalo 3,1 % celosvetovej ťažby.⁽⁴⁴⁾ Viac ako 95 % ťažby na nórskom kontinentálnom šelfe sa vyváža do EHP cez plynovody do šiestich miest vykládky v štyroch krajinách (Spojené kráľovstvo, Nemecko, Belgicko a Francúzsko).⁽⁴⁵⁾ Približne 1,4 miliardy kubických metrov (menej ako 2 %) plynu vyťaženého na nórskom kontinentálnom šelfe sa spotrebovalo na domácom, nórskom trhu.

⁽⁴²⁾ Pozri list nórskej vlády úradu z 15. februára 2013 (dokument č. 663313, s. 28).

⁽⁴³⁾ Pozri oznámenie nórskej vlády úradu z 5. novembra 2012 (dokument č. 652027, s. 30).

⁽⁴⁴⁾ Pozri BP Statistics, s. 22.

⁽⁴⁵⁾ Prijímacie terminály: Dornum, Dunkerque, Easington, Emden, St Fergus a Zeebrugge (<http://www.gassco.no/wps/wcm/connect/Gassco-NO/Gassco/Home/norsk-gass/Transportsystemet>).

(62) V oblasti ťažby plynu na nórskom kontinentálnom šelfe vyvíja aktivity viaceré nezávislých spoločností. Okrem toho boli ako držiteľia licencie prijaté nové spoločnosti. Medzi päť najväčších spoločností ťažiacich plyn na nórskom kontinentálnom šelfe stanovených podľa úrovne ročnej ťažby patria: Petoro, Statoil, Exxon Mobil, Total a Shell. Najväčšou spoločnosťou ťažiacou plyn na nórskom kontinentálnom šelfe je Statoil. Spoločný podiel troch najväčších spoločností na celkovej ťažbe plynu na nórskom kontinentálnom šelfe neprevyšuje 50 %.⁽⁴⁶⁾

(63) Členské štáty EÚ spotrebujú približne 500 miliárd kubických metrov plynu ročne. Podľa organizácie Eurogas⁽⁴⁷⁾ v roku 2011 dodávky plynu dodávaného plynovodom aj plynu vo forme LNG z členských štátov EÚ predstavovali 33 % celkových čistých dodávok, potom nasledovalo Rusko (24 %), Nórsko (19 %)⁽⁴⁸⁾ a Alžírsko (9 %). K zvyšným 15 % prispeli ďalšie zdroje z rôznych častí sveta.

(64) Všetci držiteľia licencií na nórskom kontinentálnom šelfe sú zodpovední za predaj svojho plynu. Ťažobné spoločnosti na nórskom kontinentálnom šelfe majú uzatvorené zmluvy o predaji plynu s nákupcami vo viacerých členských štátoch EÚ. Podiel nórskoho plynu na celkovej spotrebe plynu v každom zo šiestich členských štátov EÚ dovážajúcich najviac plynu z nórskoho kontinentálneho šelfu bol v roku 2011 takýto:⁽⁴⁹⁾

Štát EHP	% spotreby pokrytej nórskym plynom
Spojené kráľovstvo	35 %
Nemecko	32 %
Belgicko	34 %
Holandsko	24 %
Francúzsko	26 %
Taliansko	14 %

Vnútroštátna spotreba plynu EHP – IHS CERA

⁽⁴⁶⁾ Pozri list nórskej vlády úradu z 15. februára 2013 (dokument č. 663313, s. 28).

⁽⁴⁷⁾ Pozri Eurogas, Statistical Report 2012, s. 1 (http://www.eurogas.org/uploaded/Statistical%20-Report%202012_final_211112.pdf).

⁽⁴⁸⁾ Podľa informácií, ktoré úradu poskytla nórška vláda, by táto hodnota mohla byť podľa všetkého o niečo vyššia. Pre výsledok rozhodnutia v tejto veci to však nie je podstatné.

⁽⁴⁹⁾ Štatistické údaje týkajúce sa dovozu nórskoho zemného plynu do EHP sa zakladajú na národnosti obchodnej spoločnosti.

- (65) Po spoločnosti Gazprom je Statoil druhým najväčším dodávateľom plynu do EHP približne s 20 %⁽⁵⁰⁾ celkovej spotreby EHP. Ako je zrejmé z predchádzajúcej tabuľky, v hlavných štátoch EHP, do ktorých sa dodáva nórsky plyn, čelia dodávatelia z nórskeho kontinentálneho šelfu hospodárskej súťaži dodávateľov nakupujúcich plyn z iných zemepisných oblastí. Takže nákupcovia na veľkoobchodnej úrovni majú v týchto štátoch EHP k dispozícii alternatívne zdroje dodávok voči plynu z nórskeho kontinentálneho šelfu. Túto skutočnosť je možné ďalej objasniť na príklade štatistických údajov zostavených organizáciou Eurogas (tabuľka uvedená ďalej), z ktorých vyplýva, že okrem nórskeho plynu dostávajú členské štáty EÚ dodávky plynu z domácej produkcie, z Ruska, Alžírsku, Kataru a z ďalších zdrojov:

DODÁVKY ZEMNÉHO PLYNU V ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH EUROGAS A EÚ V ROKU 2011⁽¹⁾

TWh	Domáca produkcia	Rusko	Nórsko	Alžírsko	Katar	Iné zdroje (*)	Zmeny zásob (**)	Iné zostatky	Celkové čisté dodávky	% zmena 2011/2010
Rakúsko	18,8	59,8	14,5	0,0	0,0	29,4	- 22,1	- 4,9	95,6	- 6 %
Belgicko	0,0	3,4	82,4	0,0	30,8	66,9	- 0,2	0,0	183,3	- 15 %
Bulharsko	4,2	29,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	- 1,4	32,3	11 %
Česká republika	1,4	63,3	12,2	0,0	0,0	23,2	- 10,0	- 4,6	85,5	- 10 %
Dánsko	81,7	0,0	0,0	0,0	0,0	- 31,9	- 1,8	- 7,4	40,6	- 18 %
Estónsko	0,0	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,5	- 10 %
Fínsko	0,0	43,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	43,4	- 12 %
Francúzsko	6,5	72,6	182,9	66,7	37,4	135,0	- 22,4	- 1,5	477,2	- 13 %
Nemecko	137,3	336,9	303,1	0,0	0,0	110,2	- 22,8	0,0	864,7	- 11 %
Grécko	0,0	30,3	0,0	8,7	1,9	10,5	- 0,1	- 0,1	51,2	23 %
Maďarsko	32,5	72,6	0,0	0,0	0,0	5,6	14,0	- 0,6	124,2	- 6 %
Írsko	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	51,1	0,0	0,0	53,2	- 12 %
Taliansko	88,5	247,1	38,6	242,8	65,7	149,0	- 8,2	0,9	824,4	- 6 %
Lotyšsko	0,0	16,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,2	- 13 %
Litva	0,0	57,0	0,0	0,0	0,0	- 21,9	- 0,1	0,0	35,0	9 %
Luxembursko	0,0	3,2	6,9	0,0	0,0	3,2	0,0	0,0	13,4	- 13 %
Holandsko	746,7	44,0	129,0	0,9	3,7	- 481,6	0,0	15,8	458,3	- 10 %
Poľsko	47,6	102,7	0,0	0,0	0,0	17,4	- 8,4	- 1,4	157,9	2 %
Portugalsko	0,0	0,0	0,0	21,6	0,0	36,9	0,0	0,0	58,5	0 %

⁽⁵⁰⁾ Do tohto objemu predaja je zahrnutý predaj, ktorý uskutočnila spoločnosť Statoil v mene spoločností Petoro/SDFI.

TWh	Domáca produkcia	Rusko	Nórsko	Alžírsko	Katar	Iné zdroje (*)	Zmeny zásob (**)	Iné zostatky	Celkové čisté dodávky	% zmena 2011/2010
Rumunsko	117,0	34,2	0,0	0,0	0,0	0,0	- 0,4	0,0	150,8	3 %
Slovensko	1,0	62,4	0,0	0,0	0,0	- 5,7	0,2	- 0,1	57,7	- 3 %
Slovinsko	0,0	5,3	0,0	2,6	0,0	0,9	- 0,1	0,1	8,8	- 16 %
Španielsko	1,9	0,0	13,9	147,4	51,5	160,4	- 4,5	1,6	372,2	- 7 %
Švédsko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,9	0,0	0,0	14,9	- 20 %
Spojené kráľovstvo	526,7	0,0	244,2	2,6	230,6	- 76,7	- 22,6	- 0,1	904,7	- 17 %
EÚ	1 813,9	1 290,1	1 027,7	493,3	421,6	196,8	- 109,2	- 3,7	5 130,5	- 10 %
% zmena 2011/10	- 11 %	2 %	- 3 %	- 8 %	21 %	- 45 %	- 199 %	- 78 %	- 10 %	
Švajčiarsko	0,0	7,6	7,3	0,0	0,0	19,6	0,0	0,0	34,5	- 10 %
Turecko	8,1	270,3	0,0	44,2	0,0	144,7	0,0	2,4	469,7	18 %

(¹) Táto tabuľka je prevzatá z Eurogas, Statistical Report 2012, s. 6.

Jednotky: terawatthodina (spalné teplo).

Poznámka: Údaje sú najlepšie odhady, ktoré boli k dispozícii v čase uverejnenia.

(*) Vratane čistých vývozov.

(**) (-) dodávka/(+) odber.

(66) Pokiaľ vezmeme do úvahy členské štáty EÚ s najväčším podielom dodávok plynu z Nórska, sú v nich k dispozícii alternatívne zdroje dodávok. Niektoré z týchto alternatív sú:

— V Spojenom kráľovstve, kde plyn z nórskeho kontinentálneho šelfu predstavuje približne 35 %, existuje významná domáca produkcia plynu (aj keď od roku 2000 klesá). (⁵¹) Dovozy plynu vo forme LNG do Spojeného kráľovstva v priebehu niekoľkých posledných rokov výrazne vzrástol. (⁵²)

— V Belgicku, kde plyn z nórskeho kontinentálneho šelfu predstavuje približne 34 %, sa plyn vo forme LNG spätne splyňuje na termináli pre LNG v Zeebrugge a je ho možné zamieňať za plyn vedený potrubím.

— V Nemecku, kde plyn z nórskeho kontinentálneho šelfu predstavuje približne 32 %, boli v rokoch 2011 a 2012 uvedené do prevádzky dva plynovody Nord Stream z Ruska a poskytujú nový zdroj dodávok plynu z Ruska. Nórska vláda sa domnieva, že otvorenie týchto plynovodov s najväčšou pravdepodobnosťou povedie k väčšej hospodárskej súťaži medzi nórskeým a ruským plynom, pretože zvyšuje diverzifikáciu dodávok do Európy.

(67) Nákupcovia na veľkoobchodnej úrovni musia splniť svoje záväzky úhrady minimálneho odberu podľa príslušných dlhodobých kúpnych zmlúv s nóorskymi dodávateľmi plynu. Po splnení týchto záväzkov môžu veľkoobchodní nákupcovia slobodne prejsť na alternatívne zdroje dodávok, ako napríklad plyn vedený potrubím za spotové ceny, plyn vo forme LNG za spotové ceny, alebo môžu zvýšiť odoberané objemy v rámci dlhodobých zmlúv s inými dodávateľmi. Novšie obchodné zmluvy majú spravidla kratšiu dobu platnosti. Podľa nórskej vlády s rastúcou likviditou stredísk obchodu s plynom v Spojenom kráľovstve a na európskom kontinente rastie dôležitosť krátkodobého (spotového) trhu. Okrem toho sa v EÚ v posledných piatich rokoch kapacita spätného

(⁵¹) Digest of UK energy statistics („DUKES“) 2012, ministerstvo pre energetiku a zmenu klímy, kapitola 4 Zemný plyn (https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/65800/5954-dukes-2012-chapter-4-gas.pdf), s. 95.

(⁵²) DUKES (pozri poznámku pod čiarou č. 50), s. 95.

splyňovania viac ako zdvojnásobila. V roku 2011 bolo prostredníctvom LNG dodaných 25 % čistého dovozu plynu EÚ, v členení podľa týchto členských štátov EÚ:

DODÁVKY LNG V ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH EUROGAS A EÚ V ROKU 2011 ⁽¹⁾

TWh	LNG Čistý dovoz	% zmeny 2011/2010
Belgicko	49,8	- 19 %
Francúzsko	163,9	5 %
Grécko	13,5	5 %
Taliansko	94,2	- 2 %
Holandsko	9,5	
Portugalsko	34,7	7 %
Španielsko	257,2	- 18 %
Spojené kráľovstvo	270,7	33 %
EÚ	893,5	2 %
Turecko	68,9	- 21 %

⁽¹⁾ Táto tabuľka je prevzatá z Eurogas, Statistical Report 2012, s. 7. Jednotky: terawatthodiny (spalné teplo).

- (68) Zdrojom konkurenčného tlaku na trhu so zemným plynom je aj existencia alternatívnych produktov voči plynu (ako sú uhlie a obnoviteľné zdroje energie).
- (69) Všetky hlavné prepravné plynovody z nórskeho kontinentálneho šelfu na európsky kontinent a do Spojeného kráľovstva sú vo vlastníctve spoločnosti Gassled.⁽⁵³⁾ Prístup k ťažobnej plynovodnej sieti spravuje spoločnosť Gassco AS, ktorej 100 % vlastní Nórsko. Gassco AS nevlastní žiadne podiely ani kapacitu v ťažobnej plynovodnej sieti a pri udeľovaní prístupu k voľnej kapacite koná nezávisle. Systém na prepravu plynu je neutrálny pre všetkých aktérov, ktorí potrebujú prepravovať zemný plyn. Ťažobné spoločnosti a kvalifikovaní používatelia majú právo na prístup do systému v rámci nediskriminačných, objektívnych a transparentných podmienok. Používatelia majú prístup ku kapacite v systéme na základe ich potreby na prepravu plynu.⁽⁵⁴⁾ Súčasní aj noví prevádzkovatelia plynárskych zariadení na nórskom kontinentálnom šelfe tak môžu získať prístup k ťažobnej

plynovodnej sieti a môžu dodávať plyn zákazníkom v hospodárskej súťaži s inými prevádzkovateľmi na nórskom kontinentálnom šelfe.

- (70) Na základe uvedených prvkov úrad konštatuje, že nič nenasvedčuje tomu, že by tento sektor nefungoval trhovým spôsobom, a konštatuje teda, že ťažba zemného plynu na nórskom kontinentálnom šelfe je priamo vystavená hospodárskej súťaži v zmysle smernice 2004/17/ES.

III. ZÁVER

- (71) Úrad dospel k záveru, že nasledujúce činnosti v Nórsku a konkrétne v nórskom kontinentálnom šelfe sú priamo vystavené hospodárskej súťaži v zmysle článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES:

- prieskum ložísk ropy a zemného plynu;
- ťažba ropy a
- ťažba zemného plynu.

- (72) Keďže podmienka neobmedzeného prístupu na trh sa považuje za splnenú, smernica 2004/17/ES by sa nemala uplatňovať v prípadoch, keď obstarávatelia zadávajú zákazky, ktorých cieľom je umožniť, aby sa v Nórsku a najmä na nórskom kontinentálnom šelfe vykonávali služby uvedené v písmenách a), b) a c) odôvodnení 2 a 71 tohto rozhodnutia.

- (73) Toto rozhodnutie je založené na právnej a skutkovej situácii v marci 2013, ako to vyplýva z informácií predložených nórskou vládou. Toto rozhodnutie sa môže revidovať, ak by značné zmeny v právnej alebo skutkovej situácii znamenali, že už nie sú splnené podmienky pre uplatňovanie článku 30 ods. 1 smernice 2004/17/ES.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Akt uvedený v bode 4 prílohy XVI k Dohode o Európskom hospodárskom priestore, ktorým sa stanovujú postupy zadávania verejných zákaziek v sektore verejnoprospešných služieb (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiach v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb) sa nevzťahuje na zákazky zadané obstarávateľmi, ktorých cieľom je umožniť, aby sa v Nórsku a najmä na nórskom kontinentálnom šelfe vykonávali tieto služby:

- prieskum ložísk ropy a zemného plynu;
- ťažba ropy a
- ťažba zemného plynu.

⁽⁵³⁾ Gassled je neregistrovaný spoločný podnik regulovaný podľa nórskeho práva. Každý z vlastníkov Gassled má nerozdelný podiel zodpovedajúci ich príslušnej podielovej účasti vo všetkých právach a povinnostiach spoločného podniku (pozri oznámenie nórskej vlády úradu z 5. novembra 2012 (dokument č. 652027, s. 7 – 8).

⁽⁵⁴⁾ Pozri bielu knihu *Odvetvie budúcnosti – ropné činnosti Nórska* (Meld. St. 28 (2010 – 2011), správa nórskeho parlamentu (Storting), s. 68.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Nórskemu kráľovstvu.

V Bruseli 30. apríla 2013

Za Dozorný úrad EZVO

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON
člen kolégia

Markus SCHNEIDER
úradujúci člen správnej rady
